

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Canones Concilii Laodicensi, Ex interpretatione Isidori Mercatoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

Quod non oporteat plebeios psalmos in Ecclesia cantare, nec libros præter Canonem legi, sed solum sacra volumina noui testamenti vel veteris.

C A N O N E S C O N C I L I I L A O D I C E N I ,

Ex interpretatione Isidori Mercatoris.

T I T V L I C A N O N V M .

- I. De bigamis.
- II. De his qui diuersorum peccatorum lapsus incurunt.
- III. De neophytis non promouendis ad sacerdotium.
- IV. Non licere coram catechumenis clericos fieri.
- V. Non licere clericis usuram vel seculpla accipere.
- VI. Non debere hereticos, in heresi permanentes, in Ecclesiam ingredi.
- VII. De Nouatianis & Quartodecimanis.
- VIII. De Cataphrygis ad Ecclesiam venientibus.
- IX. Non debere Catholicos in ea qua martyria sua heretici dicunt, intrare.
- X. Non debere Catholicam hereticorum matrimonio sociari.
- XI. De catechumenis Ecclesie.
- XII. De ordinandis Episcopis cum consilio Metropolitani & finitorum Episcoporum.
- XIII. Non licere populo ministros altaris eligere.
- XIV. Sanctas oblationes pro eulogis in festiuitate Paschali ad alias parochias non debere transmitti.
- XV. De psalmistis.
- XVI. Ut sanctum euangelium Sabbatis legatur.
- XVII. Psalmos sparsim non licere confundi.
- XVIII. De orationibus quotidianis.
- XIX. De ordine orationum catechumenorum atque fidelium, & communione.
- XX. De disciplina atque modestia clericorum.
- XXI. De ministerio subdiaconorum.
- XXII. De ministris, ut oratio non videntur.
- XXIII. Quoniam non oportet lectores vel psalmistas orario uti, & sic legere.
- XXIV. De lectoribus & psalmistis, ut tabernas non intrent.
- XXV. Non licet ministris panem dare, aut calicem benedicere.
- XXVI. De exorcistis.
- XXVII. Non debere clericos sine laicos ad agapen vocatos, partes tollere.
- XXVIII. Non licere in Ecclesiis accubitus sternere, vel agapen facere.
- XXIX. Non debere Christianos sabbatizare.
- XXX. Nulli Christiano licere, cum

- ANNO CHRISTI
- ... mulieribus lauacra exercere.
  - XXXI. De cauendis hereticorum connubiis.
  - XXXII. Non licere ab hereticis eulogias accipere.
  - XXXIII. Non debere cum hereticis aut schismaticis orare.
  - XXXIV. Non eundum ad falsos martyres.
  - XXXV. Non licere Christianis, derelicta Ecclesia, ad angulorum congregations colligi.
  - XXXVI. Non licere clericos magos vel incantatores esse, aut phalacteria facere.
  - XXXVII. Non licere ab hereticis vel Iudeis feriatica, qua mittuntur, acciperet.
  - XXXVIII. Non licere a Iudeis azyma accipere.
  - XXXIX. Non licere cum paganis festa celebrare.
  - XL. Episcopos ad Synodum vocatos non debere contemnere.
  - XLI. Non debere clericum vel laicum sine epistolis peregrinari.
  - XLII. Nullum clericum debere sine Episcopi sui iustione peregrinari.
  - XLIII. Ministros non debere a officiis recedere.
  - XLIV. Non debere mulierem ingredi ad altare.
  - XLV. Non oportet per duas septimanas quadragesima aliquem ad baptismum suscipere.
  - XLVI. Baptizandos debere symbolum fidei & discere & docere.
  - XLVII. De his qui in agititudine baptizantur.
  - XLVIII. Quia post baptismum chrismandum est.
  - XLIX. In quadragesima Sabbato tantum & Dominica offerendum est.
  - L. Non licere quinta feria septimana maioris ieiunium solui.
  - LI. Non debere in quadragesima, nisi Sabbato & Dominica, natalityia martyrum celebrari.
  - LII. Non licere nuptias fieri in quadragesima.
  - LIII. Non licere Christianos ad nuptias euntes, cantare aut ballare.
  - LIV. Non licere ministros altaris vel ceteros quoslibet, spectaculis que in nuptiis aut in scenis exhibentur, interesse.
  - LV. Non debere clericum vel laicum Christianum ex symbolis coniunctio celebrare.
  - LVI. Non oportere presbyteros ante ingressum Episcopi ingredi, aut sedere in tribunalibus.
  - LVII. Non debere in vicis & villis Episcopos ordinari, neque presbyteros sine precepto vel consilio Episcopi aliquid agere.
  - LVIII. Non oportere in domibus ab Episcopis vel presbyteris oblationem fieri.
  - LIX. Non licere psalmos ab idiotis compositos, in Ecclesia dici, nec libros, qui non sunt Canonici, legere.

C A N O N E S .

SANCTA Synodus apud Laodiceam Phrygiæ Pacatianæ conuocata ex diuersis prouinciis Asiae, regulas exposuit Ecclesiasticas, sicut infra scriptum est.

I.

De eo quod oportet secundum Ecclesiasticum Canonem , eos qui libere & legitime secundo nuptiis connexi sunt , nec occultam permixtionem operati sunt , paucō tempore exempto , vacare orationibus & ieuniis , & secundum veniam reddi eis communionem.

II.

His qui diuersorum peccatorum lapsus incurunt , & instant orationi , confessioni ac pœnitentiæ , malorum suorum perfectam conuerzionem demonstrantes , pro qualitate peccati , pœnitentiæ tempus tribuendum est : propter misericordiam & bonitatem Dei , qui huiusmodi sunt , reuocandi & ad communionem sunt applicandi.

III.

Non oportet neophytum promoueri ad ordinem sacerdotalem.

IV.

Non licere manus impositionem super ordinandos præsentibus catechumenis fieri.

V.

Non licere fenerari ministris altaris , vel in sacerdotali ordine constitutis , vel vsuras vel lucra , quæ fescupla dicuntur , accipere.

VI.

Non concedendum hæreticis ingressum domus Dei , in hæresi permanentibus.

VII.

Nouatianos , vel etiam Quartodecimanos , quos Græci Tessaradecatites appellant , id est , qui quar-

^{ANNO}
^{CHRISTI} tædecima luna primi mensis cum Iudæis Pascha
celebrant , sed & catechumenos eorum vel fideles
non recipi , priusquam condemnent omnem hæ-
resim plenissime ; ante omnia autem , in qua deti-
nebantur . Et nunc qui apud eos fideles dicuntur ,
symbolum fidei doceantur : atque ita vñctos san-
cto chrismate , diuino sacramento communicare
conueniet.

VIII.

Eos qui conuertuntur ab hæresi , quæ dicitur
Cataphrygarum , seque in clero constitutos existi-
mant , quamuis magni dicantur , huiusmodi cum
omni diligentia catechizari oportet , & baptizari
ab Ecclesiæ Catholicæ Episcopis & presbyteris.

IX.

Non concedendum in cœmeteria & quæ mar-
tyria hæreticorum dicuntur , Catholicos orationis
gratia & petendæ curationis intrare . Sed & qui ie-
rint , si sunt fideles , incomunicabiles factos , ad
pœnitentiam vsque ad aliquod tempus redigi : pœ-
nitentes autem eos , & errasse se confitentes , susci-
pi oportere .

X.

Eos qui ad Ecclesiam pertinent , indifferenter
filios proprios hæreticorum nuptiis minime socia-
re debere .

XI.

Mulieres quæ apud Græcos presbyteræ appellan-
turi , apud nos autem viduæ seniores , vniuiræ
& matriculariæ nominantur in Ecclesia , tamquam
ordinatas , constitui non debere .

XII.

Episcopos non oportet præter iudicium Metropolitanorum & finitimorum Episcoporum constitui ad Ecclesiæ principatum. Nec eligantur nisi hi, quos multo ante nota probabilisque vita commendat ; & nihilominus in sermone fidei & recta operatione per suam conuersationem fuerint probati.

XIII.

De eo quod non sit populis concedendum , e-le&tionem facere eorum qui altaris ministerio sunt applicandi.

XIV.

Sanctas oblationes , ad vicem eulogiarum , per festiuitatem Paschalem ad alias parochias mitti minime oportere.

XV.

Non licere præter Canonicos psaltes , id est , qui regulariter cantores existunt , quique pulpitum ascendunt , & de codice legunt , alium quemlibet in Ecclesia psallere.

XVI.

Sabbatis euangelia cum aliis scripturis legenda esse.

XVII.

In processionibus non connectere , id est , ex diuersis versibus & sensibus libri vnum canticum minime coniungere , sed singulorum psalmorum ordinabiliter de medio debere fieri lectionem.

XVIII.

De eo quod semper easdem supplicationes orationum,

SILVESTER P. I. LAODICENVM. CONSTANTINVS IMP. II3

ANNO CHRISTI tionum, & ad horam nonam & vesperam, oportet
celebrari.

XIX.

Quoniam catechumenorum orationem separatim, & prius post tractatum Episcoporum oporteat celebrari. Quibus egressis, orent etiam hi qui in pœnitentia sunt constituti ; & post manus impositionem his quoque abscedentibus, tunc fideles orare debebunt. Quorum tres orationes fiant, vna quidem, (id est, prima) per silentium, secunda vero & tertia per vocis pronuntiationem. Et tunc demum osculo pacem dari debere. Et posteaquam presbyteri Episcopo pacem dederint, tunc etiam laicos dare. Et sic oblatio offeratur. Solis autem ministris altaris liceat ingredi ad altare, & ibidem communicare.

XX.

Quoniam non oportet diaconum sedere præsente presbytero, sed ex iussione presbyteri sedeat. Similiter autem honorificetur & diaconus a ministris inferioribus, & omnibus clericis.

XXI.

Quoniam non oportet subdiaconos licentiam habere in secretarium, quod Græci * diaconicon appellant, ingredi, & contingere vafa Dominica.

XXII.

Ministrum non oportet orario vti, nec ostia derelinquere.

XXIII.

Quoniam non oportet lectores aut psaltes orario vti, & sic legere aut psallere.

Concil. Tom. 2.

P

Quoniam non oportet altari deseruientes a presbyteris vsque ad diaconos, & deinceps ordinis Ecclesiastici omnes vsque ad ministros, aut lectores, aut psaltes, aut exorcistas, aut ostiarios, aut etiam eos qui in proposito continentiaꝝ sunt, tabernas intrare.

X X V .

Non oportet ministros panem dare, nec calicem benedicere.

X X VI .

Non oportet exorcizare eos, qui necdum ab Episcopis sunt prouecti, neque in Ecclesiis, neque intra domos.

X X VII .

Non oportet ministros altaris, vel quoslibet clericos, aut etiam laicos, ad agapen vocatos, partes tollere, propter iniuriam quæ ex hac occasione Ecclesiastico ordini possit deputari.

X X VIII .

Non oportet in Dominicis seu Ecclesiis agapen facere, & intus manducare vel accubitus sternere.

X X I X .

Non oportet Christianos iudaizare, & in Sabato vacare, sed operari eos in eadem die, Dominicam præponendo eidem diei. Si hoc eis placet, vacent tamquam Christiani. Quod si inuenti fuerint iudaizare, anathema sint.

X X X .

Quoniam non oportet ministros altaris, vel etiam

^{ANNO CHRISTI} clericos quoslibet , aut continentes se , aut omnem omnino Christianum , cum mulieribus lauacra habere communia . Hæc est enim prima apud gentiles reprehensio .

XXXI.

Quoniam non oportet cum omnibus hæreticis miscere connubia , & vel filios vel filias dare , sed potius accipere ; si tamen profiteantur , Christianos se futuros esse Catholicos .

XXXII.

Non oportet hæreticorum benedictiones accipere , quoniam istæ maledictiones magis sunt , quam benedictiones .

XXXIII.

Non oportet cum hæreticis vel schismaticis orare .

XXXIV.

Non oportet Christianum derelictis martyribus Christi , abire ad falsos martyres . Hi enim alieni a Deo sunt . Quicumque autem abire voluerint , anathema sint .

XXXV.

Non oportet Christianos derelicta Ecclesia Dei abire , & angelos idolatriæ abominandæ congregations facere ; quæ omnia interdicta sunt . Quicumque autem inuentus fuerit occulte huic idolatriæ vacans , anathema sit : quoniam derelinquens Dominum nostrum Iesum Christum filium Dei , accessit ad idola .

XXXVI.

Quoniam non oportet ministros altaris aut cle-

Concil. Tom. 2.

P ij

ANNO CHRISTI
ricos magos & incantatores esse , aut facere quæ dicuntur phylacteria , quæ sunt magna obligamenta animarum : hos autem , qui talibus rebus v-tuntur , proiici ab Ecclesia iussimus.

X X X V I I .

Non oportet a Iudæis vel hæreticis feriatica , quæ mittuntur , accipere , nec cum eis dies agere festos.

X X X V I I I .

Non oportet a Iudæis azyma accipere , aut communicare impietatis eorum.

X X X V I X .

Non oportet cum paganis festa celebrare , & impietatis eorum habere societatem.

X L .

Non oportet vocatos Episcopos ad Synodum contemnere , sed abire debere , & aut docere , aut doceri quæ sunt ad Ecclesiæ ceterorumque correctionem . Quod si contempserit , seipsum videbitur accusasse : nisi forte per infirmitatem ire non possit.

X L I .

Non oportet ministrum altaris , vel etiam laicum ^{ne} Canonicis literis , id est , formata , aliquo proficiisci.

X L I I .

Non oportet ministrum altaris vel quemlibet clericum præter iussionem Episcopi ad peregrina proficiisci.

X L I I I .

Non oportet ministros vel breui tempore ab ostiis deesse , & orationi vacare.

X L I V .

Non oportet mulieres ingredi ad altare.

X L V .

Non oportet post duas hebdomadas quadragesimæ quemquam ad baptismum suscipi.

X L VI .

Baptizandos oportet & fidei symbolum disserere , & quinta feria vltimæ septimanæ vel Episcopo vel presbyteris reddere.

X L VII .

Qui in ægritudine constituti baptismum percepunt , facti sani , fidei symbolum edoceantur , vt nouerint qua donatione digni sunt habiti.

X L VIII .

Oportet baptizatos post baptismum chrismatis quoque cælestis , & regni Christi participes fieri.

X L IX .

Non oportet in quadragesima panem offerri , nisi Sabbato & Dominica tantum.

L.

Non oportet in quadragesima quinta feria vltimæ hebdomadæ iejunium dissolui , & totam quadragesimam inhonorari , sed per totos hos dies ieunare , & escis abstinentiæ conuenientibus , id est , aridioribus vti.

L I .

Non oportet in quadragesima martyrum natalitia celebrari , sed eorum in Sabbato & Dominica tantum memoriam fieri.

L II.

Non oportet in quadragesima aut nuptias aut
quælibet natalitia celebrare.

L III.

Non oportet Christianos ad nuptias euntes, vel
ballare vel saltare, sed caste cœnare vel prandere,
sicut competit Christianis.

L IV.

Non oportet ministros altaris, vel quoslibet
clericos spectaculis aliquibus, quæ aut in nuptiis,
aut in scenis exhibentur, interesse; sed antequam
thymelici ingrediantur surgere eos, & de conui-
uio abire.

L V.

Non oportet ministros altaris, vel quoslibet
clericos, vel etiam laicos Christianos, ex symbolis
(quæ vulgus commensalia appellat) conuiua cele-
brare.

L VI.

Non oportet presbyteros ante ingressum E-
piscopi ingredi, & sedere in tribunalibus, sed
cum Episcopo ingredi: nisi forte aut ægrotet
Episcopus, aut in peregrinis eum esse consti-
rit.

L VII.

Non oportet in villis & vicis Episcopos ordi-
nari, sed visitatores, id est, qui circumdeant, consti-
tui: hos autem qui antehac ordinati sunt, nihil
agere sine conscientia Episcopi ciuitatis. Similiter
etiam presbyteri nihil sine præcepto & consilio E-
piscopi agant.

L VIII.

Non oportet in domibus oblationes ab Episcopis siue presbyteris fieri.

L IX.

Non oportet ab idiotis psalmos compositos & vulgares in Ecclesiis dici, neque libros qui sunt extra Canonem legere, nisi solos Canonicos noui & veteris testamenti.

L X.

Quæ autem oporteat legi, & in auctoritatem recipi, hæc sunt: Genesis mundi, Exodus Ægypti, Leuiticus, Numeri, Deuteronomium, Iesu Naue, Iudices, Ruth, Regnorum libri quatuor, Paralipomenon libri duo, Esdræ duo, Liber psalmorum 150. Proverbia Salomonis, Ecclesiastes, Cantica cantorum, Job, Hester, duodecim prophetæ, id est, Osee, Amos, Iohel, Abdias, Ionas, Michæas, Naum, Habacuc, Sophonias, Aggæus, Zacharias, Malachias. Item Isaia, Ieremias, Ezechiel, Daniel. Noui autem testamenti: Euangelia quatuor, secundum Matthæum, secundum Marcum, secundum Lucam, secundum Ioannem; Actus Apostolorum: Epistolæ Catholicæ septem; Iacobi vna; Petri duas, prima & secunda; Ioannistres, prima, secunda & tertia; Iudæ vna: Epistolæ Pauli Apostoli quatuordecim: ad Romanos, ad Corinthios prima & secunda: ad Galatas, ad Ephesios, ad Philipenses, ad Colossenses, ad Thessalonicenses, prima & secunda: ad Timotheum, prima & secunda: ad Titum, ad Philemonem, ad Hebræos.